

PM Tilläggskrivning 1.0 Dagvatten APH

Bakgrund

Denna PM avser information som tillägg till VA-taxearärende 23/00533-3

Tillägget avser **dagvattenavgiften för allmän platsmarkshållare** och förslag till redigering av lydelse av författningstext samt Taxebilaga 1 (Anläggningsavgifter) och Taxebilaga 2 (Brukningsavgifter) §§ 9 och 14 i ärendet. Syftet är att göra ett förtydligande av avgiftsgrundande ytor som avgiften avser.

Beräkningsgrund för fördelning av kostnader och avgiftens storlek föreslås inte ändras.

Problemställning

Det har uppstått ett behov av förtydligande i författningstexten av vad som utgör avgiftspliktiga ytor i den fördelningsgrund som har utgjort underlag för avgiftens fördelning och den yta som ska vara underlag till fakturering av Brukningsavgiften. Av nuvarande lydelse kan ges uppfattningen att det rör sig om **all** allmän platsmark i kommunen som ska belasta allmän platsmarkshållare, vilket inte är avsikten.

VA-huvudmannens dagvattenanläggning levererar tjänster både för avledning av dagvatten från fastighetsmark och från allmän platsmark. Den allmänna platsmarkens omfattning och nytta av dagvattenavledning skiljer sig åt för olika typer av områden.

Fastighetsägarna står fortsatt för täckning av kostnader för gator i kvarter och lokala torg och parker, det lokala behovet. När markens omfattning överstiger områdets behov och är till nytta för hela kommunen eller staten (Trafikverket) så ska ersättning genom avgifter för kostnader som VA-huvudmannen har betalats av den som är allmän platsmarkshållare (APH), det allmänna behovet. Det ger att den allmänna platsmarken måste sorteras till respektive avgiftsskyldig. Grundläggande är att ytan måste finnas inom verksamhetsområdet för dagvatten och avleds till VA-huvudmannens anläggning för avgiftsskyldighet.

När ny yta kopplas på och avleds till den allmänna VA-anläggningen och bortleds via denna ska anläggningsavgift betalas. För redan avledd yta i befintligt verksamhetsområde ska brukningsavgifter betalas.

Den framräknade anläggningsavgiften bygger på en metod som utgår från avgiften som en villaägare betalar för dagvatten gata (Dg). Allmän platsmarkshållare betalar i förslaget lika mycket (kr/m²) för anläggandet av dagvatten gata för en huvudgata som en villaägare gör för anläggandet av Dg för en lokalgata. Eftersom en fastighetsägare betalar en avgift för Dg utifrån ytan på fastigheten och en APH betalar efter ytan på vägen, så bygger detta förslag på beräkning av en avgift för APH utifrån vad en villaägare betalar för en viss uppskattad "vägbit". Ett sådant förslag bygger, liksom taxan i stort, på generaliseringar. Målet är att rättvisa och skälighet ska uppnås.

Den framräknade avgiften för brukningsavgifter bygger på ytanalys av kommunen markanvändning med hjälp av GIS för att uppskatta fördelningen, dvs den yta som avleds genom den allmänna anläggningen. En beräkning av befintliga ytor har gjorts genom att kartera allmän platsmark efter markanvändning och analysera om nyttan av avledningen överstiger områdets behov, vilket gör nyttan

allmän. Den bedömda allmänna platsmarken får en relativ yta genom att avrinningen uppskattas genom branschvedertagna avrinningskoefficienter. Den relativa ytan utgör fördelningsgrund för hur mycket av kostnaderna som ska täckas med avgifter.

Av bestämmelserna i 34 § andra stycket vattentjänstlagen följer att det krävs att kommunfullmäktige tar ställning till de normativa delarna av taxan, dvs. de rättsliga taxeföreskrifterna med grunderna för avgiftsuttaget. Men kommunen får överlåta till huvudmannen att med tillämpning av dessa taxeföreskrifter bestämma avgifternas belopp.

Vilka ytor som ska debiteras har uppskattats av VA-huvudmannen. För avgiftsuttaget gäller den faktiska ytan på vägar och ytan för allmänna parker reducerad med avrinningskoefficient för att möjliggöra en rättvis fördelning mellan olika allmän platsmarkshållares nytta. Eftersom det är en ny avgift, genomförs en dialog med berörda och en grundläggande överenskommelse med aktuell APH (kommunen och/eller Trafikverket) om de debiterbara ytorna för avgiftsuttaget, dvs omfattningen av tjänsten.

Avgiften och grunderna för denna i VA-taxan kan överklagas enligt reglerna i 53 § vattentjänstlagen som då prövas av Mark- och miljödomstolen som första distans. En överklagan av själva föreskrifterna blir en laglighetsprövning enligt kommunallagen i förvaltningsdomstol

Olika kommuner har löst frågan på olika sätt även om syftet har varit det samma, att ta rättvist betalt. Här nedan listas några olika angreppssätt som kommit till uttryck i författningstexterna.

- Dela avgiften i hårda och mjuka ytor för bortledande
- Olika avgifter för olika typytor
- Särskild avgift för rening per m²
- Avtal om ytornas omfattning
- Incitament åtgärder - som för fastigheter – att om åtgärder på ytan minskas avgiften
- Typ av gata som grund
- Definierat viss typ av allmän platsmark som avgiftspliktig

Överväganden har gjorts på hur en lösning på lydelse skulle kunna se ut för VA SYDs olika medlemskommuners författningstext.

I förslaget till revidering av texten har valts följande utgångspunkter.

- Behålla en avgiftsnivå,
- formulera att det är en del av den totala allmänna platsmarken för det allmännas behov,
- avser avledd yta,
- avgiftsberäkningen har tagit hänsyn till avrinning från olika typer av ytor (markanvändning), och att
- taxan inte ska innehålla krav på avtal utan är den föreskrift som är den legala grunden.

Legal grund för avgiftsuttag

Avgift för avledning och eventuell rening av dagvatten från allmän plats regleras i Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), LAV §27 och §28. Paragraferna har följande lydelse:

27 § *Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän va-anläggning, om*

1. den allmänna platsmarken finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och

2. bortledande av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från den allmänna platsmarken, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 § Avgifter enligt 24–27 §§ som avser bortledande av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

30 § Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

Huvudmannen levererar en tjänst dvs den allmänna anläggningen används för att leda bort dagvatten från ytorna och rena det om det behövs.

Ytorna är av sådan karaktär att de överstiger fastigheterna i områdets behov och därmed är till nytta för den större allmänheten.

Vägledning

Branschföreningen Svenskt Vatten ger vägledning till sina medlemmar, VA-organisationerna, genom sitt Normalförslag till VA-taxa i publikationen P120. Det ska observeras att det är vägledning och inte föreskrift från myndighet. Där finns definitioner, vägledande texter och förslag till bestämmelser om avgiftsskyldigheten och dess inträde samt avgiftsgrunder. Här nedan visas relevanta delar för APH.

Definitioner

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

APH: Allmän platsmarkshållare.

Dagvatten: Regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor

Avgiftsskyldighetens inträde

4.3 Avgiftsskyldighet för vattentjänsten Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

Anläggningsavgift

§ 9

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

	Utan moms	Med moms
En avgift per m ² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om ... kronor	om ... kronor

Brukningsavgift

§ 14

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift.

	Utan moms	Med moms
En årlig avgift per m ² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om ... kronor	om ... kronor

Svenskt Vattens normalförslag och vägledning har legat till grund för den nuvarande lydelsen. Resonemang för fördelning av kostnader samt att ta en avgift och inte flera olika för olika typer av ytor har också följts i nuvarande lydelse.

Förslag till reviderad lydelse av 9 § och 14 §

Vi föreslår att en redaktionell ändring för förtydliganden av lydelsen i §§ 9 och 14.

För anläggningsavgift 9 § föreslås

Nuvarande lydelse

Författningstext

§ 9 Anläggningsavgift för allmän platsmark

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift per m² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten. Avgifternas storlek (kr) framgår av **Taxebilaga 1 – Lund kommun**.

Avgiften enligt §9 är baserad på Entreprenadindex med basår januari 2011 = 100. Viktning mellan olika grupper skall ske enligt nedan. - litt 242 Asfaltsbeläggning, gator 20 % - litt 323 Läggnig av betongrör 10 % - litt 324 Läggnig av högtrycksrör 70 % När dessa index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Taxebilaga 1

	Utan moms	Med moms
En avgift per m² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	77,00 kronor/m ²	96,25 kronor/m ²

Förslag till lydelse

Författningstext

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift per m² Allmän platsmark som är avsedd för hela kommunens eller statens behov för bortledning och i förekommande fall rening av dagvatten. Avgifternas storlek (kr) framgår av **Taxebilaga 1 – Lund kommun.**

Avgiften enligt §9 är baserad på Entreprenadindex med basår januari 2011 = 100. Viktning mellan olika grupper skall ske enligt nedan. - litt 242 Asfaltsbeläggning, gator 20 % - litt 323 Läggnings av betongrör 10 % - litt 324 Läggnings av högtrycksrör 70 % När dessa index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Taxebilaga 1

	Utan moms	Med moms
En avgift per m² Allmän platsmark som är avsedd för de allmännas behov för bortledning och i förekommande fall rening av dagvatten	77,00 kronor/m ²	96,25 kronor/m ²

För brukningsavgift 14 § föreslås

Nuvarande lydelse

Författningstext

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift per m² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten. Avgifternas storlek (kr) framgår av § 14 i **Taxebilaga 2 – Lund kommun.**

Bilaga 2

§14 Brukningsavgift för Allmän platsmarkshållare

	Utan moms	Med moms
En årlig avgift per m² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	2,00 kronor/m ²	2,50 kronor/m ²

Förslag till lydelse

Författningstext

Den som ansvarar för allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift. En årlig avgift för bortledning och i förekommande fall rening av dagvatten från allmän platsmark som är avsedd för hela kommunens eller statens behov. Avgiften baseras på hur stor yta som är avledd till

den allmänna anläggning med hänsyn tagen för avrinningen av allmän parkmark eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark. Avgifternas storlek (kr) framgår av **Taxebilaga 2 – Lund kommun.**”

Bilaga 2

§14 Brukningsavgift för Allmän platsmarkshållare

	Utan moms	Med moms
En årlig avgift per m² Allmän platsmark som är avsedd för de allmännas behov för bortledning och i förekommande fall rening av dagvatten	2,00 kronor/m ²	2,50 kronor/m ²